

Výtvarné techniky v intervenci

Sochor

Sochor Pavel

Pojetí jinakosti- postižení

1/ Modely postižení, mezinárodní klasifikace MKF /cíle intervencí

Důležité pojmy MKF:

Porucha (Impairment)

Omezení (Disability, Activity limitation) je snížení funkční schopnosti na úrovni těla, jedince, společnosti, které vzniká, když se zdravotní stav setkává s bariérami v prostředí;

Aktivita je provádění úkolu nebo úkonu jedince.

Participace a její restrikce jsou problémy, které může jedinec prožívat při zapojení do životní situace.

Zřetelné odlišování rovin postižení:

1/ „**Impairment**“, tj. postižení ve smyslu individuálního orgánového a/nebo funkčního poškození tělesných funkcí;

2/ „**Disability**“, tj. postižení ve smyslu ztráty nebo omezení příležitostí člověka účastnit se běžného společenského života na stejné úrovni jako lidé bez postižení, přičemž důvodem této ztráty nebo omezení účasti jsou bariéry prostředí;

Prostor pro směřování intervencí: oblast komunikace, psychosomatiky a sociálních vztahů

Sociální důsledky nemoci

- Autonomie x závislost
- Stigmatizace
- Sociální vyloučení
- Péče o dlouhodobě nemocného
 - sociální model vs. medicínský model
 - neformální (80% rodin pečuje, práce z lásky, pečovatelská zátěž - břemeno)
 - formální (služby následné zdravotní péče, sociální služby)
 - koncept sdílené péče (neformální a formální)

Skupinové intervence: směřují i do cílové skupiny
formálních a neformálních pečujících

Paradigma modelů a jejich rozdílnost v učení a vzdělávání (oblasti znevýhodnění)

⊙ **Medicínský model**

- problémy ve vzdělávání jsou vnímány jako důsledek vady nebo postižení dítěte či mladého člověka.

⊙ **Sociální model** - překážky v učení a účasti mohou existovat v samotné podstatě vzdělávacího prostředí nebo vznikat v interakci mezi žáky a jejich okolím.

Změna paradigmatu ve speciální a inkluzivní pedagogice

Na rozdíl od klinických, medicínských, pedagogických či terapeutických přístupů se lze zaměřit na to, jak je zdravotní postižení definováno a prezentováno ve společnosti.

V tomto smyslu je pojem **disabilita** orientován primárně nikoliv na člověka – jedince s postižením, ale jako pojem, jehož **smysl a těžiště** je potřebné hledat v kontextu sociálním, kulturním, politickém.

Mezioborová východiska:

- Psychologie, Psychoterapie, Arteterapie, výtvarné umění, arteterapie v pedagogických a sociálních vědách;
- Arteterapii je možné považovat za jednu s forem práce v psychoterapii, sociální práci a pedagogice, která výše zmíněné cíle naplňuje pomocí výtvarného vyjadřování;

Artefiletika a arteterapie (definice):

- J. Slavík (2009) poukazuje na typickou oblast uplatnění umění, přesněji řečeno uměleckých aktivit, v níž se umění stává **prostředkem** k cílům, které jsou pokládány za prospěšné a hodnotné. V tomto kontextu se dá hovořit o umění jako prostředku poznávání a sebepoznávání, o nástroji pro dorozumění nebo odlišování mezi lidmi, způsob sdílení nebo porovnávání hodnot, příležitosti sebevyjádření či relaxace apod.

SMĚRY: „Art for Therapy“ - „Art as Psychotherapy“

Sociologie umění podrobuje umělce analýze a vnímá ho jako sociální produkt. Tvrdí, že umělec není izolovaný, ale svými kořeny pevně zapuštěný v sociálním poli. Podobně je tomu s uměleckými díly (Němec, 2017; Kulka, 2008).

Online odkaz Komzaková:

https://www.youtube.com/watch?v=H_NK_0szP-0&t=223s

Výtvarná tvorba, arteterapeutický proces jako nástroj sociální intervence

Využití umění a terapie ve všech jeho formách vede k ovlivnění společnosti, jednotlivců a komunit se speciálními potřebami nebo ohroženými sociální exkluzí (Kulka, 2008).

- Schopnost oboru **umění - arteterapie** je komunikovat určité obsahy a poselství ke svému já i do veřejného prostoru
- aplikace ve spec. ped.: technika interpretace /rozhovor/reflexe-sebereflexe
- Umění - arteterapie - je vlivným nástrojem sociální intervence a iniciátorem změn jednotlivých sociálních situací;

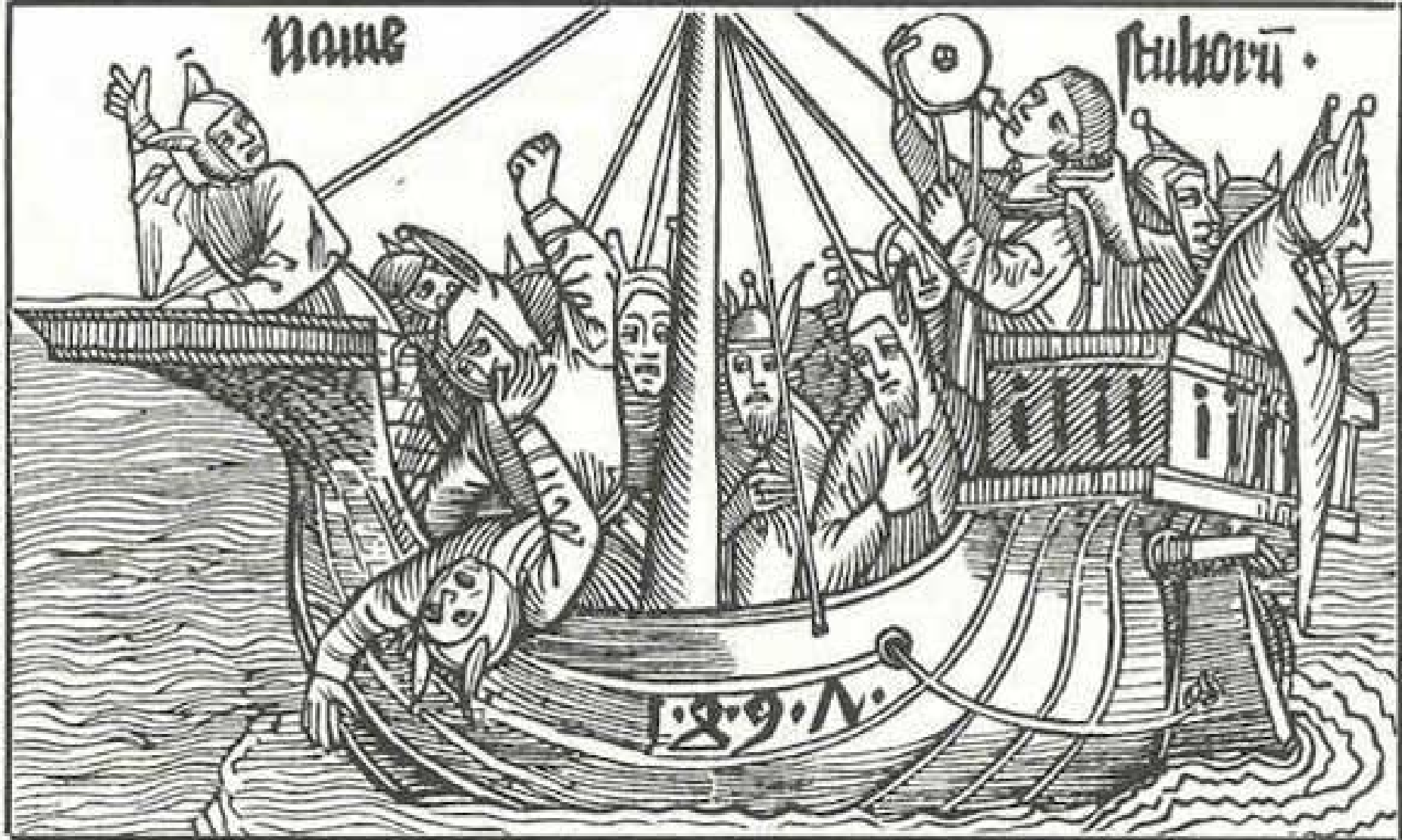
Intervence:

Oblast sociální:

- Poskytnutí pocitu sounáležitosti a prožitek úspěchu
- Oblast (verbální)
- Nonverbální (emoční)
- Zručnost (chování)
- Emoční expresivita
- Emoční senzitivita
- Sociální kontrola (seberegulační a sebeprezentační schopnosti)
- Sociální expresivita (schopnost a udržet komunikaci)

name

statorū.

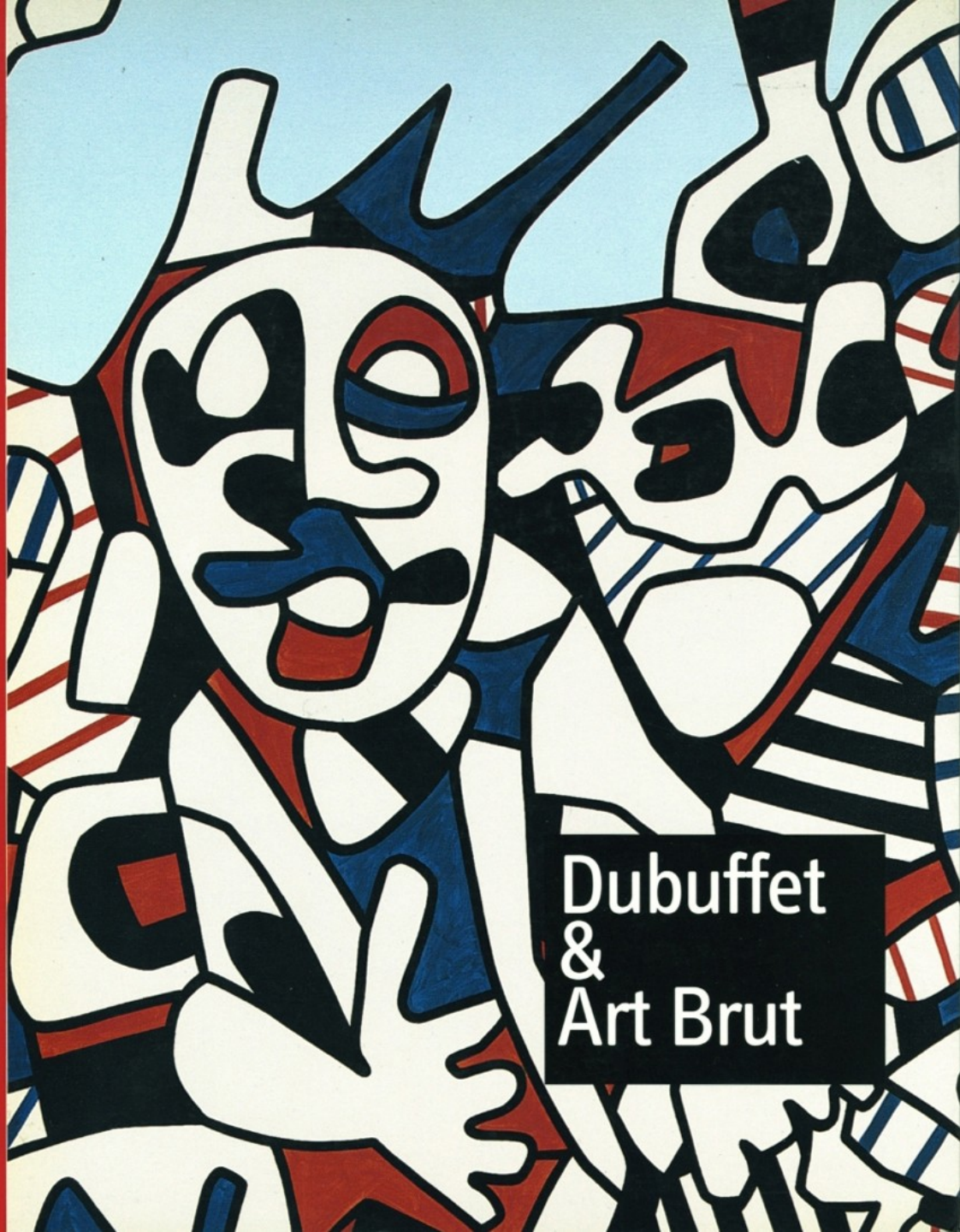
ART BRUT

Není to hnutí, ani směr. Je to uměle vytvořená zastřešující kategorie, pod kterou spadá tvorba lidí, kteří (většinou) nemají žádné výtvarné vzdělání a tvoří spontánně, aniž by se snažili přibližovat nějakým uměleckým směrům.

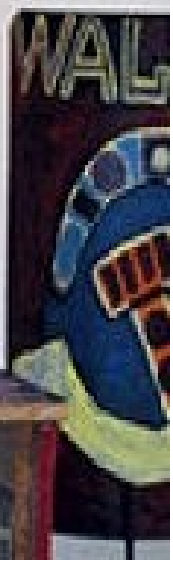
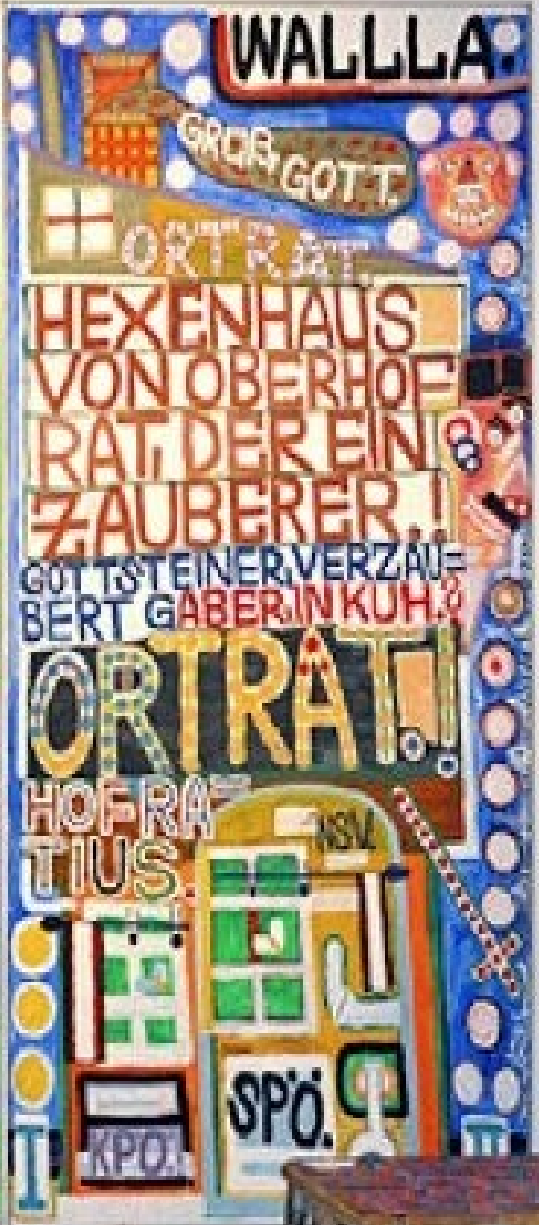
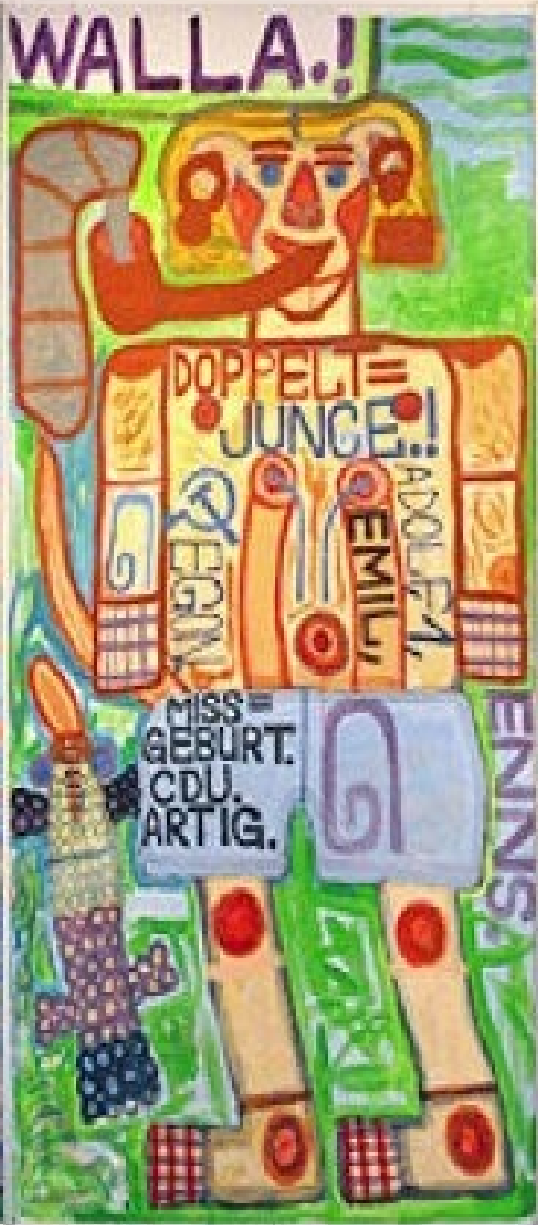
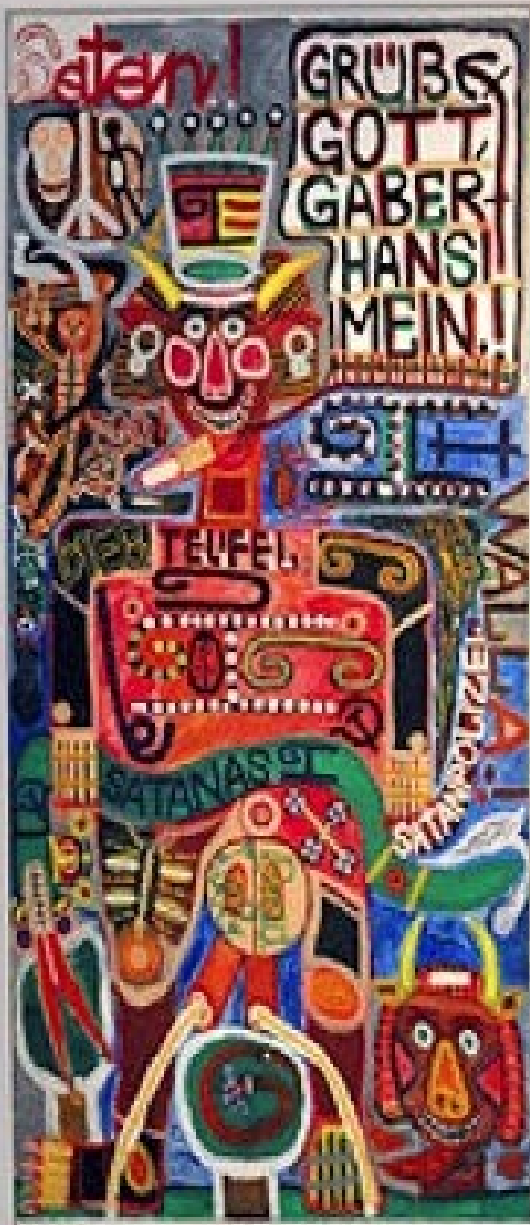
Anna Zemánková

Anežka Šimková
Terezie Zemánková, eds.

Dubuffet
&
Art Brut

...alle Brigitte
...ac Johann
...an 1996.
...ter Mer
...51 Stuy?

EWIG =
KEITS =
ENDE =
PROPH =
ET. 17
QM

Nejčastější oblasti intervencí ve škole

- Postižení jako zdroj rizik a bariér v komunikaci
 - Sociokulturní znevýhodnění jako ...
 - Škola jako zdroj rizik a bariér problémového chování

Poznámka:

- sebevnímání žáka – sebereflexe
- pravidelné a preventivní aktivity na podporu vztahů ve třídě

Příběhy psané nejen obrazem

Malba na hudbu

- Emocionální, kognitivní složka

Kresba na slepo

- Somatická složka

Fotografie

- Pojetí identity, pohyb v prostoru

Modelování sousoší

- Sociální vztahy

Projekt:

- Téma: Modelace prostředí domu a jeho okolí
- kombinovaná technika
- součástí týmu bude člověk s postižením

An abstract painting with a vibrant, textured background. The composition is dominated by bold, expressive brushstrokes in shades of red, yellow, and green. The reds are bright and saturated, often forming the background or filling the spaces between other colors. The yellows and greens are layered over the reds, creating a sense of depth and movement. The brushwork is visible and energetic, with some areas showing more detail than others. In the center of the image, the text "Děkuji za pozornost !" is written in a clean, black, sans-serif font. The text is centered horizontally and vertically, standing out clearly against the busy, colorful background. The overall mood is one of gratitude and appreciation, set against a backdrop of artistic energy and creativity.

Děkuji za pozornost !